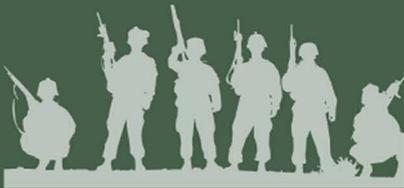

Наукові перспективи
Видавнича група

ЖУРНАЛ
Національні інтереси

України

*Творимо переможне
майбутнє України разом*

2(19)
2026

Військова академія (м. Одеса)

Видавнича група «Наукові перспективи»

*Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного
управління*

«Національні інтереси України»

№ 2(19) 2026

Military Academy (Odesa)

Scientific Perspectives Publishing Group

*All-Ukrainian Assembly of Doctors of Science in Public
Administration*

«National interests of Ukraine»

№ 2(19) 2026

ISSN 3041-1793 Online

УДК 0/3+7/8]:001.31](477)(051)

DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2\(19\)](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2(19))

**“Національні інтереси України”:
науково-практичний журнал. 2026. № 2(19) 2026. С. 1790**

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України #1415 від 02.10.2024 журнал включений до Переліку наукових фахових видань України, категорія “Б”, спеціальності: 081 Право; 281 Публічне управління та адміністрування; 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності); 051 Економіка; 052 Політологія

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.12.2024 № 1721 журналу присвоєно категорію “Б” зі спеціальностей: К1 Державна безпека; К2 Безпека державного кордону; К6 Забезпечення військ (сил)

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління (Рішення від 10.02.2026, № 5/2-26)

Програмні цілі журналу: публікація оригінальних наукових статей із найактуальніших питань національної безпека та оборони для розвитку, удосконалення української національної науки та освіти; організація наукових дискусій

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible та до міжнародної пошукової системи Google Scholar

Рік заснування: 2024

Журнал виходить раз на місяць

Згідно Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15.01.2018 № 32, повнотекстовий доступ до наукових статей Журналу, представлений на платформі «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського НАН України та в Національному репозитарії академічних текстів

Ідентифікатор медіа - R40-05711

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Братко Артем Володимирович – доктор військових наук зі спеціальності «Охорона державного кордону», доцент, професор кафедри прикордонної служби факультету безпеки державного кордону Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)

Члени редакційної колегії:

- **Романенко Євген Олександрович** - доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, полковник Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України, Президент громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)
- **Катеринчук Іван Степанович** - доктор технічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, учений у галузі озброєння та військової техніки
- **Мисик Анатолій Борисович** - доктор військових наук зі спеціальності охорона державного кордону, професор, професор кафедри національної безпеки та управління факультету підготовки керівних кадрів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- **Мосов Сергій Петрович** - доктор військових наук, професор, професор кафедри авіації та авіаційного пошуку і рятування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту (Київ, Україна)
- **Козубцов Ігор Миколайович** - доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри бойового застосування підрозділів зв'язку, доцент кафедри військово-гуманітарних дисциплін Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (Київ, Україна)
- **Помаза-Пономаренко Аліна Леонідівна** - доктор наук з державного управління, начальник наукового відділу проблем державної безпеки навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України ДСНС України (Харків, Україна)
- **Агаєв, Фірудін Т.** - доктор технічних наук, професор, професор Інституту інформаційних технологій НАНА, Баку, Азербайджан (Азербайджан)
- **Гайоз Парцхаладзе** - професор кафедри військової інженерії та будівництва Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія)
- **Грегорі Заротіадіс** - доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки і політичних наук Університету Арістотеля в Салоніках, Салонікійський університет, (Греція)
- **Тарадуда Дмитро Віталійович** - кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт факультету цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України ДСНС України (Харків, Україна)
- **Швець Катерина Павлівна** - доктор наук з державного управління, доцент (Київ, Україна)
- **Потеряйко Сергій Петрович** - доктор наук з державного управління, професор, заступник начальника науково-організаційного відділу Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту (Київ, Україна)
- **Марутян Рена Рубенівна** - доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри глобальної та національної безпеки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)
- **Левченко Ігор Славович** - кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри забезпечення паливом та мастильними матеріалами Військової академії (м. Одеса)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори

ЗМІСТ

РОЗДІЛ «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»

Акімов О.О., Федорович В.В., Шикун Р.Р., Серга А.І. <i>ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА НА ВІДМОВУ ВІД ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ З МОТИВІВ СОВІСТІ: НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА ТА СТАНДАРТИ РАДИ ЄВРОПИ</i>	21
Берсименко С.П. <i>ВРАЗЛИВІСТЬ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ ДО АТАК ТА РУЙНУВАНЬ</i>	42
Бібік А.В. <i>MESH-АРХІТЕКТУРА ПРОТИ ЗАСОБІВ РЕБ: ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ ПЕРЕДАЧУ ДАНИХ У СКЛАДНИХ УМОВАХ</i>	60
Біньковський О.А., Нікулін М.О. <i>КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ДЕРЖАВИ ДО ОБОРОНИ. СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА РОЛЬ ДПСУ</i>	73
Бойко Є.М., Батурко О.В., Березюк В.П. <i>РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО УПРАВЛІННЯ КОРДО- НАМИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СУМІСНОСТІ З ЄС</i>	84
Гончаренко Г.А., Галак О.В. <i>ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ВІЙСЬКОВІЙ ОСВІТІ: ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ДИРЕКТИВИ НАТО Vi-SC 075-007</i>	94
Граменко С.В., Чмир В.М. <i>СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ РЕМОНТУ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ ОЗБРОЄННЯ І ТЕХНІКИ ДПСУ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ</i>	106
Гриценко А.Ю. <i>ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ РОЗВІДКИ, СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА ДОРОВІДКИ В ОБОРОННИХ ОПЕРАЦІЯХ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ</i>	119

- Гурковський В.І., Романенко Є.О., Павлій Н.І.** 132
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ НАД ЗВИЧАЙНИМИ ОЗБРОЄННЯМИ В ЄВРОПІ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА
- Дацков А.В., Демиденко Б.Є.** 152
МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ МОБІЛЬНОГО ПРИКОРДОННОГО ЗАГОНУ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОРЯДКУ ДІЙ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ
- Дереш В.М., Гула В.В., Ющук О.В.** 166
СПІЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ КОРДОНОМ УКРАЇНИ
- Дзюба П.М.** 177
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ РХБ ЗАХИСТУ ПІД ЧАС ОБЛАШТУВАННЯ МІННО-ВИБУХОВИХ ЗАГОРОДЖЕНЬ У ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТАХ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В СИСТЕМУ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
- Дручек О.В.** 189
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ ПОНЯТЬ ТЕРОРИЗМУ, ДЕРЖАВНОГО ТЕРОРИЗМУ, ТЕРОРИСТИЧНИХ ПРАКТИК В КОНТЕКСТІ АГРЕСІЇ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ
- Золотов А.В., Тіхонов Г.М., Кир'янова О.В.** 202
СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЛІДЕРІВ ОФІЦЕРСЬКОГО КОРПУСУ В СИСТЕМІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ
- Карпенко В.С.** 220
РОЛЬ І МІСЦЕ НОВОСТВОРЕНИХ КОРПУСІВ ДЕСАНТНО-ШТУРМОВИХ ВІЙСЬК: АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ПОГЛЯДИ
- Катеринчук І.С., Сітайло О.В.** 232
МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ОЦІНКИ ДОСТАТНОСТІ БЕЗПІЛОТНИХ І НАЗЕМНИХ РОБОТИЗОВАНИХ СИСТЕМ У ЗАДАЧАХ ОПТИМАЛЬНОГО ВОГНЕВОГО УРАЖЕННЯ СИЛ ПРИКОРДОННОГО ЗАГОНУ
- Кільдеров Д.Е., Князєв С.М., Шиляєв Ю.В., Сениш І.Я.** 249
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИСТЕМ ОЦІНЮВАННЯ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ НАТО

ISSN 3041-1793 Online

- Клименко Н., Таран Є.** 263
ГЛОБАЛЬНА ТА РЕГІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА: КОНТРОЛЬ НАД ЗВИЧАЙНИМИ ОЗБРОЄННЯМИ, ГУМАНІТАРНА, СОЦІАЛЬНА ТА ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВІ
- Кононова Д.В., Кобус О.С.** 276
МЕТОДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ БЕЗФАЙЛОВОГО КОДУ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ
- Кривов'яз Є.С.** 287
ОЦІНКА ВПЛИВУ ЗОВНІШНІХ І ВНУТРІШНІХ ЧИННИКІВ НА ПРОЦЕС ПЛАНУВАННЯ НАСТУПАЛЬНОЇ РОЗВІДКИ
- Крикун В.П.** 299
ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ РОЗВІДУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ ТА ВОЄН
- Марутян Р.Р.** 311
МІЛІТАРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК СКЛADOVA НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ВСЕОХОПЛЮЮЧОЇ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
- Майко Т.С., Грушко І.І.** 322
АНТИУКРАЇНСЬКА ПРОПАГАНДА В ПОЛЬСЬКОМОВНИХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ
- Майстренко О.В., Майстренко О.М., Єзерський М.Р.** 334
АНАЛІЗ ЧИННИКІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХИСТУ ПОРТУ
- Мішков О.М.** 352
АНАЛІЗ ПРИНЦИПІВ РОЗВІДУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РОЗВІДУВАЛЬНИХ ОРГАНІВ І СПЕЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ КНР
- Моцик О.Ф., Гурковський В.І., Романенко Є.О., Кириленко О.П.** 373
НЕЗАВЕРШЕНЕ ПРАВОНАСТУПНИЦТВО ЩОДО АКТИВІВ СРСР ЯК ПІДСТАВА МІЖНАРОДНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ: ПРАВОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ ВИМІР ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ

- Нестеренко О.О.** 390
УЛАШТУВАННЯ ФОРТИФІКАЦІЙНИХ СПОРУД З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ
- Нестеренко О.О.** 401
ЗАСТОСУВАННЯ НАЗЕМНИХ РОБОТИЗОВАНИХ КОМПЛЕКСІВ ДЛЯ УЛАШТУВАННЯ ВИБУХОВИХ ІНЖЕНЕРНИХ ЗАГОРОДЖЕНЬ
- Окіпняк Д.А., Колос Р.Л., Ковальов Г.Г., Чмир М.С.** 412
*МОНІТОРИНГОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕ-
ТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З РОЗМІНУВАННЯ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ*
- Олицький О.М.** 423
РОЗВИТОК СТРЕЛЕЦЬКОЇ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ
- Пристінський Р.В.** 436
*ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ FPV-ДРОНІВ ТА
МУЛЬТИКОПТЕРІВ СПОСТЕРЕЖЕННЯ У ЗАВДАННЯХ ПОВІТРЯНОЇ
РОЗВІДКИ*
- Путро О.О., Бурков В. В., Літвінов О.В., Щербань В.Г.** 448
*МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ЗАПАСІВ ПАЛЬНОГО ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ*
- Савченко В.В.** 462
*ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНИХ ГІБРИДНИХ ЧИННИКІВ НА ПІДГОТОВКУ
ТА ВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЙ СИЛАМИ ОБОРОНИ*
- Ситник Г., Напльоків Ю.** 478
*МІЖНАРОДНА УЧАСТЬ У ПЕРЕВІРЦІ КОНТРОЛЮ НАД ОЗБРОЄН-
НЯМИ: УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ТА ОПЕРАТИВНИЙ ДИЗАЙН У
КОНТЕКСТІ ДИНАМІЧНОЇ ЗМІНИ СЕРЕДОВИЩА БЕЗПЕКИ*
- Сичевський Ю.О., Заболотна О.Р.** 490
*ЄВРОПЕЙСЬКА СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЇ ТА АВТОРИЗАЦІЇ ПОДО-
РОЖЕЙ (ETIAS): ДОСВІД ФОРМУВАННЯ, ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ*
- Скаржинець А.В., Прокопенко О.С.** 503
*МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ ЦИВІЛЬНОГО
СЕРЕДОВИЩА В ІНТЕРЕСАХ ПЛАНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ОПЕРАЦІЇ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ*

ISSN 3041-1793 Online

- Слеп'яч О.С., Серпухов О.В., Лапченков Є.В., Дяченко Д.В., Кривцун В.І., Лаврут Т.В., Міщенко Я.С.** 519
РОЗРОБКА МОДЕЛІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СИЛАМИ І ЗАСОБАМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УСТАНОВИ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ НАДІЙНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗА ГАЛУЗЕВИМ ФАХОМ
- Споришев К.О.** 531
ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ЗАХИСТ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
- Столярова Т.В., Скуділо І.О.** 540
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ЗМІН ПРОДУКТІВ ОВОЧЕВОЇ ГРУПИ КАТАЛОГУ В РАЦІОНАЛЬНОМУ ХАРЧУВАННІ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ЗСУ
- Тарасенко В.С.** 551
ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПЛОТНОЇ АВІАЦІЇ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
- Тімофєєв П.В., Чорний А.М.** 562
РЕЗУЛЬТАТИ ТЕОРЕТИЧНОГО АНАЛІЗУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ПИТАННЯ ВІДОМЧИХ СТАНДАРТІВ КУЛЬТУРИ ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ, ОЦІНКИ ЯКОСТІ, АУДИТУ ТА МОНІТОРИНГУ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ
- Троцький Р.С., Андрусенко С.І.** 574
ЗАПРОВАДЖЕННЯ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
- Ховрич С.М.** 585
АКТУАЛІЗАЦІЯ ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ХХІ СТОЛІТТЯ
- Хоменко Є.В., Примаченко В.Ф., Дорошенко А.Г., Чеханюк Б.Є., Василенко В.В.** 604
МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ВИБУХО- ТА УДАРОСТІЙКОСТІ ІСНУЮЧИХ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД ВІЙСЬКОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Хоменко Є.В., Бесараб П.М., Венгер О.О., Тулинський А.О., Швець В.Ю., Лаптев С.В. 622

ВИКОРИСТАННЯ КОМПЗИТНИХ МАТЕРІАЛІВ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ

Чупрей Д.О., Макогон О.А., Красношарпа Ю.В., Марченко О.В., Дичко О.В., Драбик С.Е. 635

МАТЕМАТИЧНИЙ АПАРАТ ДОСЛІДЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ ДЛЯ ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК СИСТЕМИ АКТИВНОГО ЗАХИСТУ БРОНЬОВАНОЇ ТЕХНІКИ ВІД УДАРНИХ ДРОНІВ

Шенько О., Лукаш С., Найдъонов О. 651

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ДЛЯ ОХОРОНИ ВАЖЛИВИХ ОБ'ЄКТІВ І КОМУНІКАЦІЙ У ЧАСТКОВО ВІДБУДОВНИЙ ПЕРІОД

Якименко В.С., Піскун С.В., Мащенко І.А., Заверуха Г.В., Сухотеплий В.М. 667

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РАДІОЗВ'ЯЗКУ ПІДРОЗДІЛІВ ТАКТИЧНОЇ ЛАНКИ УПРАВЛІННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МАЛОПОТУЖНИХ РАДІОСТАНЦІЙ

РОЗДІЛ «Право»

Tytykalo R.S., Chorna V.H. 680

CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT (CPD) OF HEALTH-CARE WORKERS IN THE EU: SELECTED COUNTRY PRACTICES

Арнаутова А.С. 689

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОСКАРЖЕННЯ ВІДКРИТИХ ТОРГІВ

Бойко І.Й. 700

ІНСТИТУТ УЧАСТІ ГРОМАДСКОСТІ У ЗДІЙСНЕННІ СУДОВОЇ ВЛАДИ: МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Буга Г.С., Мердова О.М., Сахно А.П., Умрихіна І.О. 709

НЕОБЕРЕЖНЕ ЗНИЩЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО МАЙНА (СТ. 172-12 КУПАП): АНАЛІЗ ЕЛЕМЕНТІВ СКЛАДУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА СУДОВОЇ ПРАКТИКИ

ISSN 3041-1793 Online

- Веселовський Б.А.** 727
ЗМІНА ПАРАДИГМИ В КОНКУРЕНТНОМУ ПРАВІ ЄС У ЦИФРОВУ ЕПОХУ: АКТ ПРО ЦИФРОВІ РИНКИ ЄС ТА ВИКЛИКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
- Геник Д.В.** 740
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ: БЕЗПЕКОВИЙ АСПЕКТ
- Дергачов А.К.** 752
ТЕРИТОРІАЛЬНА ДІЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ НОРМ: НАЦІОНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ
- Дзяворук А.Д., Яромій А.В.** 762
ОСОБЛИВОСТІ ЗДІСНЕННЯ ПРОЦЕДУР ПРИКОРДОНОГО КОНТРОЛЮ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЬСЬКОГО СОЮЗУ, ТА ЇХ НОРМАТИВНО ПРАВОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
- Дзяворук А.Д., Петрашук В.С., Свідерський П.О.** 777
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕДУР ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ ПРИ ПЕРЕТИНІ КОРДОНУ СПОЛУЧЕНОГО КОРОЛІВСТВА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ
- Дзяворук А.Д., Кирилюк О.О.** 788
ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ ГЕНЕЗИС ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЙОГО НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
- Ковальчук В.Б.** 801
ПРИНЦИПИ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ІНТЕРЕСАХ ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ: ПИТАННЯ ЛЕГІТИМНОСТІ
- Ковбан А.В., Степанов С.В.** 810
ГЕНЕЗА СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ
- Колосовський Є.Ю., Жидовцев Я.В.** 823
РОЛЬ КОМПЛАЄНСУ У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ: ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ
- Комаринська Ю.Б., Несен О.О., Русанівська Д.Д.** 838
РОЗСЛІДУВАННЯ ЗНИЩЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ РОСЛИННОГО СВІТУ

- Король М.О.** 851
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ
- Котуха О.С., Попов Д.І.** 863
ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ У ЗДІЙСНЕННІ СУДОВОЇ ВЛАДИ
- Кривонос М.В., Карпенко О.М., Коваленко В.Л., Мусійчук В.О., Скрипка О.М.** 870
ТЕХНОЛОГІЇ РОЗШИРЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ
- Крушинський С.А., Данькова С.О.** 882
ЗАСТОСУВАННЯ ПРИМУСОВИХ ЗАХОДІВ ВИХОВНОГО ХАРАКТЕРУ: КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АСПЕКТ
- Кузнецова Л.В., Скоробогатов Ю.А.** 894
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЯК СКЛАДОВОГО ЕЛЕМЕНТУ КОРУПЦІЙНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ
- Кулакова Н.В., Таран О.В.** 906
СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ
- Лесько Н.В.** 914
ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА СУДОВОЮ ВЛАДОЮ УКРАЇНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ
- Мельниченко Б.Б.** 923
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ
- Мурченко Є.О.** 932
КВАЛІФІКАЦІЯ ПІДКУПУ ОСОБИ, ЯКА НАДАЄ ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ
- Петровець О.Ф.** 946
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАПОБІГАННЯ ПРОТИПРАВНОМУ ЗАВОЛОДІННЮ МАЙНОМ ПІДПРИЄМСТВА, УСТАНОВИ, ОРГАНІЗАЦІЇ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

ISSN 3041-1793 Online

- Присяжна А.В.** 959
УДОСКОНАЛЕННЯ СУДДІВСЬКОГО КОРПУСУ ЯК РУШІЙНА СИЛА СПРАВЕДЛИВОГО ПРАВОСУДДЯ
- Пуйко Ю.А.** 971
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КРАДІЖ І ГРАБЕЖІВ СЕРЕД МОЛОДІ
- Семенюк-Прибатень А.В., Адамовський В.І., Хоптяр Ю.А.** 981
МЕТОДИКА МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ВИКЛАДАННЯ ПРАВА: ІНТЕГРАЦІЯ З ГУМАНІТАРНИМИ ТА СТЕМ-ДИСЦИПЛІНАМИ
- Сервецький І.В.** 998
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ТА ПРАКТИКА І СТРАТЕГІЇ ЗАПОБІГАННЯ ВЕРБУВАННЯ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ
- Сікорська Н.В.** 1012
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВТЯГНЕННЯ ОСОБИ В ЗАНЯТТЯ ПРОСТИТУЦІЄЮ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ
- Сіренко К.Ю., Дженджеро О.Л., Дудка Н.О.** 1022
КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У ПЕНІТЕНЦІАРНИХ ЗАКЛАДАХ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
- Старчук О.В., Чубоха Н.Ф.** 1031
ОХОРОНА ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД
- Ужитчак А.Ю.** 1046
ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ РЕФОРМ В СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ, ЯК ФУНДАМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ
- Чекараміт К.С.** 1055
ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ
- Шинкарьов Ю.В.** 1068
НЕТЕРПИМІСТЬ ЯК МОТИВ ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Яцик Т.П., Бодунова О.М.**1078**

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (GIS, AI-АНАЛІЗУ, БПЛА) ДЛЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ

РОЗДІЛ «Економіка»

He Jingwen, Kukharuk A.**1091**

STRATEGIC ASPECTS OF RESOURCE PROVISION OF COMPETITIVENESS OF INNOVATION-ORIENTED ENTERPRISES

Богданов Р.Ф.**1105**

СВІТОВИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОГО СЕКТОРУ

Буряк Ю.О.**1119**

СТРАТЕГІОЛОГІЯ ДЕТЕРМІНАНТНОГО ПЕРЕХОДУ В СТАЛОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ДОСВІД КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС У ПОЛІКРИЗОВІЙ РЕАЛЬНОСТІ

Волокитіна Л.О., Бензарь А.С., Пестова О.А.**1139**

АУДИТ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Воронько В.В., Шаповаленко Д.О., Алсафаді Монтасер Блах Мохаммад Таха**1154**

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Драган В.В.**1168**

АВТОМАТИЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У ПРИКЛАДНИХ ІНЖЕНЕРНИХ СИСТЕМАХ: ОЦІНКА РОЛІ АВТОМАТИЗОВАНИХ РІШЕНЬ У ВДОСКОНАЛЕННІ ТОЧНОСТІ ОПЕРАЦІЙ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ВИХІДНИХ ДАНИХ ТА ПОСИЛЕННІ КОНТРОЛЮ НАД ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ЦИКЛАМИ

Живко З.Б., Живко О.В., Шегинська А.І.**1174**

ЕКОНОМІКА ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ

Захарук Н.В.**1192**

ОПІР ЗМІНАМ ЗІ СТОРОНИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО МІНІМІЗАЦІЇ

ISSN 3041-1793 Online

- Зелінська Г.О., Цап'юк Н.** 1203
ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА: ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПЕРІОД ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ З ВРАХУВАННЯМ ПОВЕДІНКОВИХ ЧИННИКІВ
- Кадикова І.М.** 1214
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ІНКЛЮЗИВНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ПРОГРАМАМИ В ОРГАНІЗАЦІЯХ
- Микитенко Т.В., Чорна Т.М., Солоп А.П., Ручка Є.Д.** 1226
ТОВАРОЗНАВЧА ІДЕНТИФІКАЦІЯ КРИТИЧНОГО ІМПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: БАЛАНС МІЖ СПРОЩЕННЯМ МИТНИХ ПРОЦЕДУР ТА МИТНОЮ БЕЗПЕКОЮ
- Мусянович О.А.** 1238
СОЦІАЛЬНІ ОБМЕЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИЩЕНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА
- Нікітін А.М.** 1249
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ СКЛАДОВІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТ
- Петльована Л.А.** 1263
ІНСТИТУЦІЙНІ ПЕРЕДУМОВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ В АГРОБІЗНЕСІ УКРАЇНИ
- Петренко Л.М., Худіков П.В.** 1276
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА: МОЖЛИВОСТІ І РИЗИКИ
- Плуталов С.І.** 1288
ЧИННИКИ ЗРОСТАННЯ ТА ОБМЕЖЕННЯ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ
- Тимощук О.О.** 1301
МУЛЬТИПЛІКАТИВНИЙ АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКИХ ДЕСТИНАЦІЙ
- Хавич А.Р.** 1314
ТРАНСФОРМАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВІ ЧЕРЕЗ УСПІШНУ РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОЕКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Ходаківська О.В., Лещенко В.П.

1325

ЧИ ЗАЛИШАЮТЬСЯ КРАЇНИ «ТРЕТЬОГО СВІТУ» «ТРЕТІМИ»: ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ТА СУЧАСНИЙ КОНТЕКСТ

Шкроміда І.І.

1342

РОЛЬ ГРАНТОВИХ І ПІДТРИМУЮЧИХ ПРОГРАМ У РОЗВИТКУ МСП НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ: ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ

РОЗДІЛ «Публічне управління та адміністрування»

Акімов А.В.

1350

СУЧАСНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ. ВЗАЄМОДІЯ ДЕРЖАВНИХ І ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

Антонова Л.В., Сухорукова А.Л., Пономарьов О.А.

1365

РОЛЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ СЕРВІСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ МОДЕЛІ ЦИФРОВОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Баранова В.В.

1378

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ В УМОВАХ ПАНДЕМІЧНИХ ШОКІВ: ВЕЙВЛЕТ-АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ EVIDENCE-BASED ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Бондарчук Н.В.

1391

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Веклич В.О., Ровний В.В.

1405

OSINT-КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: РОЛЬ ОСВІТИ У ЗМІЦНЕННІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Ганущин С.Н.

1417

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОЇ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

ISSN 3041-1793 Online

- Грязнов Д.С.** 1428
СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ
- Івасюк Є.О.** 1440
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА КОМУНІКАЦІЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ
- Казюк Я.М.** 1456
АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
- Карпенко Л.М., Корчовий С.В.** 1466
СУЧАСНІ ПИТАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПОЛІТИКОЮ У РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ РЕГІОНАЛЬНИХ СИСТЕМ
- Климчук О.В., Лазор О.Д.** 1480
СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО ПРОСТОРУ
- Кустова С.М.** 1494
ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ ЯК ЧИННИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ
- Лахижа М.І., Качан Я.В., Кульчій І.О.** 1505
КОМПЕТЕНСІСНЕ НАВЧАННЯ ТА ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ ПОЛЬЩІ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ ТА МОЖЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ
- Левчук Н.П.** 1516
ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ В ДЕРЖАВНІЙ ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ
- Малахова Т.В., Бова М.О.** 1532
ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЖИТТЄВИМ ЦИКЛОМ AI-РІШЕНЬ ПРОТИДІЇ БПЛА НА ОСНОВІ БОЙОВИХ ДАНИХ: ІНСТИТУЦІЙНА МОДЕЛЬ, КІБЕРЗАХИСТ І СТАНДАРТИ ВЗАЄМОДІЇ
- Міщенко К.С., Гордовський Б.В.** 1545
МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВЕТЕРАНІВ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

- Орган С.І.** 1558
*ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В ІЗРАЇЛІ*
- Помаза-Пономаренко А.Л., Данильчук І.З.** 1572
*ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЇЇ ЄВРО-
ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРАГНЕНЬ*
- Рибкін А.П.** 1584
*ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВ-
НОЇ ПОЛІТИКИ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО
СЕКТОРУ В УМОВАХ ІМПОРТОЗАЛЕЖНОСТІ*
- Савенко В.В.** 1595
*ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК
РІЗНОВИДУ ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*
- Семенець-Орлова І.А., Капеліста І.М., Палій С.А.** 1606
*ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙ-
КОСТІ ТА АДАПТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ В
УМОВАХ ПОСИЛЕНИХ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ*
- Сидорчук О.Г., Сидорчук М.О.** 1615
*НАЦІОНАЛЬНИЙ СПРОТИВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ
ПОЛІТИКИ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ*
- Стефанів А.Д.** 1627
*ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПРОГРАМНІ
ПІДХОДИ ТА СПЕЦИФІКА ІНСТИТУЦІЙНОЇ АРХІТЕКТУРИ*
- Тихоненко О.Л.** 1639
*ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ВДОСКО-
НАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ ЗАГРОЗАМ У
СФЕРІ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ*
- Туз С.С.** 1649
*МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
МЕДИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ВІЙСЬКОСЛУЖБОВЦІВ У РЕГІО-
НАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВЕДЕННЯ
АКТИВНИХ БОЙОВИХ ДІЙ*

ISSN 3041-1793 Online

- Хожило І.І.** 1663
КАДРОВА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: УПРАВЛІНСЬКО-ГАЛУЗЕВИЙ ВИМІР
- Храпенко О.О.** 1677
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА: ЕТИКО-ПРАВОВІ МЕЖІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
- Шульський І.В.** 1685
ПРОБЛЕМИ ТА ОБМЕЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ
- Яковенко Д.С.** 1697
МАРКЕТИНГ ТЕРИТОРІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
- Ялинна С.Л.** 1708
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У МОБІЛЬНИХ РАДІОМЕРЕЖАХ

РОЗДІЛ «Політологія»

- Гольцов А.Г.** 1720
ПОЛІТИКА КОНСТРУЮВАННЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ
- Іванок Д.В.** 1735
РІДКОЗЕМЕЛЬНІ МЕТАЛИ ЯК ЧИННИК ГЕОПОЛІТИКИ
- Федоренко І.О.** 1753
УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА В НІМЕЧЧИНІ ЯК РЕСУРС ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПАРТНЕРСТВА
- Цецик Я.П.** 1781
ВПЛИВ ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ ГРОМАДСЬКІСТЮ НА ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Золотов Андрій Валерійович полковник, ад'юнкт кафедри менеджменту персоналу і підготовки військ (сил) Національного університету оборони України, тимчасово виконуючий обов'язки начальника Науково-методичного центру кадрової політики Міністерства оборони України, м. Київ, <https://orcid.org/0009-0005-6649-3877>

Тіхонов Григорій Митрофанович полковник, кандидат військових наук, старший науковий співробітник, начальник кафедри менеджменту персоналу і підготовки військ (сил) командно-штабного інституту застосування військ (сил), Національний університет оборони України, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0003-1941-744X>

Кир'янова Олена Вікторівна кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту персоналу і підготовки військ (сил) командно-штабного інституту застосування військ (сил), Національний університет оборони України, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-5202-7526>

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЛІДЕРІВ ОФІЦЕРСЬКОГО КОРПУСУ В СИСТЕМІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті комплексно досліджено теоретико-методологічні засади стратегічного військового лідерства в умовах гібридної війни та високої динаміки загроз національній безпеці. Історичний вектор розвитку вітчизняної військової освіти, спрямований переважно на підготовку фахівців тактичної та оперативної ланок, наразі не повною мірою задовольняє запит на стратегічне управління в оборонному секторі. Процеси трансформації безпекового середовища та інтенсифікація євроатлантичної інтеграції України зумовлюють необхідність подолання розриву між наявними компетенціями офіцерського складу та вимогами стратегічного рівня. У контексті відсічі збройній агресії особливої ваги набуває теоретичне обґрунтування та практичне впровадження моделі підготовки стратегічних лідерів. Такі фахівці мають володіти інструментарієм прийняття рішень у високоризикових умовах, методами антикризового менеджменту, а також навичками міжвідомчої координації для гармонізації військових, політичних і цивільних чинників державної безпеки. Визначено ключові ознаки стратегічного лідера сектору оборони, який здатен мислити категоріями національних інтересів, здійснювати кризове управління та забезпечувати міжвідомчу координацію. Проаналізовано міжнародний досвід підготовки офіцерів, на основі чого доведено, що професійні та

ISSN 3041-1793 Online

особистісні компетентності лідерів стратегічного рівня неможливо сформувати винятково в межах базової військової освіти – виникає потреба у комплексному модульному, міждисциплінарному та практико-орієнтованому підході до підготовки. Здійснено аналіз архітектури чинної системи військової освіти в Україні на трьох рівнях (тактичному, оперативному, стратегічному), виявлено та систематизовано виклики у підготовці офіцерів до стратегічних посад, зокрема, організаційно-структурні, освітньо-кар'єрні, структурно-змістові, методологічні, культурно-педагогічні, міжсекторно-координаційні та міжнародно-інтеграційні. Запропоновано ряд освітніх ініціатив, які ґрунтуються на континуумі рівнів L3–L5 та сприяють підвищенню ефективності програм підготовки офіцерів-лідерів. Доведено доцільність впровадження ротаційно-модульної моделі підготовки, що створить передумови для консолідації лідерського потенціалу офіцерського корпусу та розбудови професійного середовища військових лідерів оперативного та стратегічного рівня.

Ключові слова: стратегічне лідерство, професійна військова освіта, офіцерський корпус, професійні та особистісні компетентності, освітнє середовище, ротаційно-модульне навчання, сили безпеки і оборони.

Zolotov Andrii Valeriiovych Colonel, Adjunct Professor of the Department of Personnel Management and Training of Troops (Forces), National Defence University of Ukraine, Acting Head of the Scientific and Methodological Center of Personnel Policy of the Ministry of Defence of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0009-0005-6649-3877>

Tikhonov Hryhorii Mytrofanovych Colonel, Candidate of Military Sciences, Senior Researcher, Head of the Department of Personnel Management and Training of Troops (Forces), Command and Staff Institute for the Use of Troops (Forces), National Defence University of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0003-1941-744X>

Kyrianova Olena Viktorivna PhD in Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Personnel Management and Training of Troops (Forces), Command and Staff Institute for the Use of Troops (Forces), National Defence University of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-5202-7526>

STRATEGIC GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF OFFICER CORPS LEADERS IN THE MILITARY EDUCATION SYSTEM

Abstract. The article comprehensively examines the theoretical and methodological foundations of strategic military leadership in the context of hybrid warfare and highly dynamic threats to national security. The historical vector of

development of domestic military education, aimed mainly at training specialists of tactical and operational levels, currently does not fully satisfy the demand for strategic management in the defense sector. The processes of transformation of the security environment and the intensification of Euro-Atlantic integration of Ukraine necessitate overcoming the gap between the existing competencies of the officer corps and the requirements of the strategic level. In the context of repelling armed aggression, the theoretical justification and practical implementation of the model of training strategic leaders acquires special importance. Such specialists must possess the tools for decision-making in high-risk conditions, methods of anti-crisis management, as well as skills of interdepartmental coordination to harmonize military, political and civilian factors of state security. It identifies the key characteristics of a strategic leader in the defence sector who is capable of thinking in terms of national interests, implementing crisis management and ensuring interagency coordination. The international experience of officer training has been analysed, proving that the professional and personal competencies of strategic-level leaders cannot be developed solely within the framework of basic military education – there is a need for a comprehensive modular, interdisciplinary and practice-oriented approach to training. An analysis of the architecture of the current military education system in Ukraine was carried out at three levels (tactical, operational, strategic), challenges in training officers for strategic positions were identified and systematised, in particular, organisational and structural, educational and career, structural and content-related, methodological, cultural and pedagogical, cross-sectoral coordination and international integration challenges. A number of educational initiatives have been proposed, based on the L3–L5 continuum and aimed at improving the effectiveness of officer leadership training programmes. The feasibility of implementing a rotational-modular training model has been proven, which will create the conditions for consolidating the leadership potential of the officer corps and developing a professional environment for military leaders at the operational and strategic levels.

Keywords: strategic leadership, professional military education, officer corps, professional and personal competencies, educational environment, rotational-modular training, security and defence forces.

Постановка проблеми. Сучасні виклики національній безпеці України, пов'язані з повномасштабним вторгненням, багатовимірністю загроз та необхідністю довгострокового стратегічного планування вимагають якісно нового підходу до підготовки військових керівників. Існуюча система військової освіти історично була зорієнтована переважно на формування командирів тактичного та оперативного рівнів, що створює розрив між потребами сектору оборони та реальною готовністю офіцерського корпусу до виконання завдань стратегічного рівня. В умовах динамічних трансформацій оборонного середовища, інтеграції України в структури НАТО та ускладнення

ISSN 3041-1793 Online

міжвідомчої взаємодії особливої актуальності набуває проблема формування стратегічних лідерів, здатних ухвалювати рішення у невизначеності, управляти кризами, координувати масштабні операції та забезпечувати баланс між військовими, політичними й суспільними інтересами в умовах війни за незалежність України.

Водночас в Україні відсутня цілісна синергійна модель освітнього середовища, яка б системно формувала професійні та особистісні компетентності військових лідерів-офіцерів оперативного та стратегічного рівнів, інтегрувала практико-орієнтовані інструменти стратегічного управління, симуляційні методики, міжвідомчу координацію, а також відповідала стандартам підготовки стратегічного командного складу провідних країн світу. Наявні програми стратегічного рівня деконцентровані, різнорівневі та часто не забезпечують необхідного комплексу військово-професійних, військово-спеціальних та управлінських компетентностей лідерів стратегічного рівня. Це актуалізує потребу в науковому обґрунтуванні стратегічних освітніх ініціатив та розробленні моделі системи військової освіти, спрямованої на підготовку офіцерів, спроможних ефективно діяти на стратегічних посадах у секторі оборони.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що проблематика формування стратегічних лідерів сектору оборони набула особливої актуальності в умовах ускладнення безпекового середовища та трансформації системи військової освіти. У Доктрині військового лідерства у Збройних Силах України (2024) [1] визначено концептуальні підходи до розвитку військового лідерства як безперервного, свідомого, ціннісно-орієнтованого процесу удосконалення професійної та особистісної компетентності (спроможності) військово-службовця на всіх етапах його кар'єри. Наголошено, що військовими лідерами не народжуються, ними стають, досягаючи досконалості на тактичному, оперативному та стратегічному рівнях, поєднуючи вмотивованість, навчання, практичну підготовку та набутий досвід.

Стратегічні пріоритети та першочергові завдання у підготовці військових лідерів-офіцерів представлено у Звіті начальника Національного університету оборони України про виконання цільових показників діяльності університету у 2024 році [2], в т.ч. наголошено на необхідності реалізації візії – залишатись провідним вищим військовим навчальним закладом у сфері національної безпеки, орієнтованим на прогресивну професійну військову освіту, підготовку сучасних військових лідерів та розвиток наукових знань на основі використання прогресивних моделей організації освітнього процесу, притаманних країнам – членам НАТО та набутого досвіду в ході відсічі агресії російської федерації.

А. Золотов (2025) у своїх працях [3; 4] підкреслює, що військове лідерство є системоутворюючим елементом оборонного менеджменту, що

поєднує стратегічне бачення, здатність до управління складними операціями та ефективну міжвідомчу координацію. У дослідженні В. Карпенка (2023) [5] конкретизовано підходи до формування лідерської компетентності офіцерів, виділено значення післядипломної освіти та практико-орієнтованих навчальних методик. Проблеми відповідності підготовки українських офіцерів стандартам НАТО розкрито у працях А. Литвина та І. Ковалю (2023) [6], а також А. Лойшина (2025) [7] та А. Станішовського (2024) [8], які обґрунтовують потребу у переорієнтації військової освіти на компетентнісний підхід, ситуативне навчання та розвиток здатності діяти в умовах невизначеності.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що сучасні підходи до розвитку військових лідерів оперативного та стратегічного рівнів спираються на компетентнісну модель, міжвідомчу взаємодію, системну інтеграцію міжнародного досвіду та модернізацію військової освіти відповідно до стандартів НАТО та провідних оборонних інституцій світу. Саме ця теоретична база слугує підґрунтям для розробки стратегічних орієнтирів підготовки військових лідерів-офіцерів, запропонованих у статті.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та розроблення рекомендацій щодо розвитку стратегічних військових лідерів сектору безпеки та оборони, здатних до прийняття складних управлінських рішень у багатовимірних кризових умовах.

Методологія дослідження. У дослідженні застосовано системний, міждисциплінарний та компетентнісний підходи, що дозволили комплексно проаналізувати феномен стратегічного військового лідерства. Системний підхід забезпечив інтеграцію освітніх, управлінських і безпекових складових. Міждисциплінарний – поєднання військової педагогіки, стратегічного менеджменту, політичних наук, етики та психології. Компетентнісний – формалізацію вимог до лідерів оперативного та стратегічного рівнів через ключові компетентності (спроможності). У процесі дослідження також застосовано структурно-функціональний підхід для аналізу системи військової освіти України, порівняльний метод – для вивчення міжнародного досвіду, експертне узагальнення – для визначення ключових компетентностей стратегічних лідерів.

Виклад основного матеріалу. У більшості сучасних досліджень військове лідерство трактується як процес цілеспрямованого впливу командира на підлеглих у жорстко ієрархізованій організації для досягнення місії, при чому наголос робиться не лише на формальних повноваженнях, а й на поведінці та цінностях лідера. Так, В. Ніссінен, аналізуючи військове лідерство в збройних силах Фінляндії, підкреслює, що воно є підсистемою військового командування і включає як командні рішення, так і поведінкові аспекти взаємодії з особовим складом [15]. Поділяємо даний підхід, оскільки для стратегічного рівня саме культура лідерства, а не лише формальна влада,

ISSN 3041-1793 Online

визначає спроможність оборонного сектору діяти в умовах тривалої війни та невизначеності.

У Доктрині ADP 6-22 Лідерство (США) [19] стратегічне військове лідерство передбачає діяльність, спрямовану на досягнення бажаного і чітко зрозумілого бачення, зосереджене на впливі на культуру армії, забезпеченні та визначенні пріоритетів ресурсів, визначення цілей, шляхів і засобів виконання глобальних місій. Поділяємо позицію, що стратегічні лідери – це тонко збалансоване поєднання мислителів високого рівня, досвідчених солдатів і військових експертів. Стратегічні лідери одночасно підтримують те, що необхідно в поточних умовах, передбачають майбутнє і доносять це бачення до широкої аудиторії, особисто ініціюють зміни, визначають життєвий цикл і управління талантами усього особового складу Збройних сил, керують розробкою і застосуванням технологічних досягнень, можуть очолювати складні організації, незалежно від посади, застосовують професійні знання та підтримують цінності збройних сил. Наголошено, що «складні умови національної безпеки Америки потребують стратегічних лідерів з глибокими знаннями дипломатичних, інформаційних, військових та економічних інструментів національної могутності»[19].

С. Геррас визначає стратегічне лідерство як процес, за допомогою якого лідер досягає бажаного бачення, впливаючи на організаційну культуру, розподіл ресурсів, формування політик та консенсусу на найвищому рівні управління [11]. Ми загалом погоджуємося з таким баченням, однак уточнюємо, що для оборонного сектору України стратегічний лідер – це не лише управлінець великої військової організації, а й ключова фігура у взаємодії з політичним керівництвом та суспільством, яка формує довіру до сектору безпеки. Л. Грігоре, аналізуючи стратегічне лідерство в контексті сучасного військового феномену, підкреслює, що на стратегічному рівні лідерство слід розуміти як системний процес, у рамках якого командир за підтримки генерального штабу формулює місію, визначає способи її виконання та через стратегічну комунікацію впливає на військовий персонал і ширше соціально-військове середовище [12]. З таким трактуванням ми частково погоджуємося, адже воно добре відображає внутрішньоорганізаційний вимір впливу, але недостатньо враховує міжвідомчий і суспільно-політичний вимір, без якого неможливо описати роль стратегічного лідера оборонного сектору в демократичній державі, що воює.

Ю. Корнійчук, Є. Старокон та О. Шкатула, аналізуючи формування лідерства у Збройних Силах України, вказують, що, попри запуск програм розвитку лідерства, зберігаються перешкоди, пов'язані з бюрократичністю армійської культури, дефіцитом лідерського середовища та домінуванням адміністративного контролю над лідерською поведінкою [13]. Ми погоджуємося з висновком авторів про те, що без зміни освітнього та організаційного середовища стратегічних лідерів фактично розвиватимуться у

рамках застарілих норм, що гальмуватиме розвиток стратегічного та інноваційного мислення, ініціативності, здатності до прийняття виважених рішень та обґрунтованого ризику, необхідних для воєнного часу. Відповідно, виникає нагальна потреба дослідити виклики та можливості системи військової освіти лідерів-офіцерів оперативного та стратегічного рівнів.

Згідно з [20], здобуття військової освіти для проходження військової служби на посадах офіцерського складу здійснюється в рамках поєднаних формальної і неформальної освіти в межах освітніх програм відповідно до стандартів вищої освіти, переліку галузей знань і спеціальностей за відповідними ступенями вищої освіти (науковими ступенями) та рівнями військової освіти. У рамках формальної освіти передбачено здобуття таких ступенів вищої освіти та наукових ступенів, як бакалавр, магістр, доктор філософії та доктор наук. У рамках неформальної освіти передбачено здобуття таких рівнів військової освіти, як тактичний, оперативний та стратегічний (рис.1). Підготовка осіб на посади офіцерського складу здійснюється у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти та передбачає: здобуття ступеня вищої освіти бакалавра (магістра) одночасно із здобуттям тактичного рівня військової освіти; здобуття відповідного рівня військової освіти на курсах професійної військової освіти; здобуття ступеня вищої освіти магістра в галузі знань “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” за визначеними спеціальностями після здобуття оперативного рівня військової освіти; здобуття ступеня вищої освіти магістра в галузі знань “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” за спеціальністю “Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)” для сил оборони після здобуття стратегічного рівня військової освіти; здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії; здобуття наукового ступеня доктора наук (рис 1).

Військове звання (ШПК)	Військове формування, типова посада	Елементи, що відображаються у Переліку посад				Курс професійної військової освіти			Курс підвищення кваліфікації (орієнтовний)				Місце реалізації	
		Рівень військової освіти	Ступінь вищої освіти	Цифра, яка позначає рівень освіти у ВОС існує	мірний час	особливий період		Командний	Штабний	Фаховий	Назва ВВНЗ (ВНП ЗВО)			
						існує	пропонується							
OF-8 (ген. л-нт)	Керівний склад ГШ ЗСУ, КОС, видів ЗСУ, видів ЗСУ, окремих родів військ (сил)	стратегічний	Магістр (К-Безпека і оборона)	1	L-5	L-5	до 2 тижнів	Командир АК	Курс - J	КПКи ВОС	НУОУ			
OF-7 (ген. м-р)	Керівники ОК, ПвК, МсК				L-4	L-4	до 6 міс (30 ЄКТС)	Командир АК	Курс - J	КПКи ВОС	НУОУ			
OF-6 (бр. ген.)	Командир АК, керівний склад ОК, ПвК, МК, тощо				2	Магістр (К-Безпека і оборона)	6	L-3	L-3B	до 4 міс (20 ЄКТС)	Командир Бр	Курс - J	КПКи ВОС	НУОУ
OF-5 (п-ч)	Структурні підрозділи ОВУ стратегічного рівня										Курс - G	КПКи ВОС		
OF-5 (п-ч)	Структурні підрозділи АК (ОВУ оперативного рівня ОК, ПвК, МК)										Курс - G	КПКи ВОС		
OF-5 (п-ч)	Командир бригади	оперативний	Магістр (К-Безпека і оборона)	5	L-3	L-3A	до 2 міс (10 ЄКТС)	Командир Бр	Курси - G	КПКи ВОС	НУОУ			
OF-5 (п-ч)	Керівний склад штабу бригади							Курси - G	КПКи ВОС					
OF-4 (п/п-ч)	Структурні підрозділи АК (ОВУ оперативного рівня ОК, ПвК, МК)							Курси - G	КПКи ВОС					
OF-4 (п/п-ч)	Офіцер штабу АК (ПвК, МсК)							Курси - G	КПКи ВОС					
OF-3 (м-р)	Офіцер штабу АК (ПвК, МсК)	тактичний	Бакалавр/ Магістр (за визначеними спеціальностями)	3	L-1C	L-1C	до 3 міс (15 ЄКТС)	Командир б-	Курси - S	КПКи ВОС	ВВНЗ (ВНП ЗВО)			
OF-4 (п/п-ч)	Командир батальйону (оф. штабу бригади)							Курси - S	КПКи ВОС					
OF-3 (м-р)	Офіцер штабу бригади							L-2	L-2	до 3 міс (15 ЄКТС)		Командир б-	Курси - S	КПКи ВОС
OF-3 (м-р)	Офіцер штабу батальйону							L-1C	L-1C	до 3 міс (15 ЄКТС)		Командир б-	Курси - S	КПКи ВОС
OF-2 (к-н)	Офіцер штабу батальйону							L-1B	L-1B	до 3 міс (20 ЄКТС)		Командир б-	Курси - S	КПКи ВОС
OF-2 (к-н)	Командир роти							L-1A, B	L-1A, B	до 3 міс (20 ЄКТС)		Командир б-	Курси - S	КПКи ВОС
OF-1 (ст. л-т)	Командир взводу (заступник командира роти)			1							ВВНЗ (ВНП ЗВО)			

Рис. 1. Модель підготовки офіцерів в системі військової освіти

Як видно з рис. 1., система військової освіти офіцерів оперативного та стратегічного рівнів нині містить три основні компоненти: формальна освіта – магістратура в галузі знань “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону”, неформальна – курси професійної вищої освіти (L3–L5) та курси підвищення кваліфікації.

Здобуття оперативного рівня військової освіти офіцерським складом сил оборони здійснюється на курсі офіцерів об’єднаних штабів оперативного рівня професійної військової освіти (L–3) за єдиною освітньою програмою для всіх складових сил оборони в Національному університеті оборони України. Здобуття стратегічного рівня військової освіти офіцерським складом складових сил оборони та сил безпеки здійснюється на курсі вищого керівного складу стратегічного рівня (L–4) професійної військової освіти в Національному університеті оборони України. Для подальшого просування по службі на посади керівників самостійних структурних підрозділів Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил, відповідних органів управління інших складових сил оборони, центральних органів виконавчої влади та інших органів державної влади до сфери відповідальності яких належать питання оборони та безпеки держави, здійснюється у разі потреби навчання на курсі стратегічного управління вищого рівня та державної політики (L–5) в Національному університеті оборони України [20].

Звіт Національного університету оборони України (НУОУ) за 2024 рік демонструє, що університет уже фактично виконує роль ядра цієї системи: у 2024 році на курсах професійної військової освіти було підготовлено 783 офіцерів, з них 44 – на курсах L2, 426 – L3, 219 – L4 та 94 – L5, що свідчить про наявність сформованої вертикалі підготовки від оперативного до стратегічного рівня [2].

Варто зазначити, що підготовка стратегічних лідерів у збройних силах США реалізується як безперервний процес професійної військової освіти та розвитку лідерства, що поєднує навчання, тренування й досвід. “Army Leader Development Strategy” визначає лідерський розвиток як тривалий процес, заснований на цінностях армії, який охоплює всю кар’єру – від початкової підготовки до рівня генералів, і реалізується в трьох доменах: інституційному, оперативному й самоосвіті [18]. Доктрина ADP 6-22 доповнює це, описуючи стратегічний рівень лідерства як рівень, де лідер формує політику, культуру та довгострокові зміни в масштабі всієї організації [19]. Ми погоджуємося з такою інтегрованою моделлю, вважаючи, що для України принцип поєднання освіти, служби та самоосвіти має стати ядром підготовки військових лідерів стратегічного рівня.

Отже, Україна вже рухається в напрямі сучасних стандартів підготовки стратегічних лідерів, при цьому враховуючи курс на євроатлантичну інтеграцію та реалії багаторічної війни. Н. Литвин та І. Коваль, узагальнюючи наукові дослідження й нормативні документи, підкреслюють, що наближення

ISSN 3041-1793 Online

до критеріїв НАТО означає неперервність, гнучкість і цілісність підготовки офіцерів, а також модернізацію змісту навчання, методів і інформаційно-освітнього середовища [6]. Ми погоджуємося з їхнім висновком, особливо в частині інтеграції бойового досвіду та стандартів НАТО, але доповнюємо його тим, що для стратегічних лідерів вирішальним є не лише зміст дисциплін, а й зміна освітньої філософії – від “технократичної” підготовки до формування здатності мислити у категоріях державної політики, міжвідомчої взаємодії та цивільно-військового партнерства.

Таким чином, існуюча структура військової освіти України загалом відповідає сучасним міжнародним підходам: вона побудована як багаторівнева, інтегрована в рамку НАТО і поступово насичується змістом, орієнтованим на лідерство та стратегічне управління та операції за стандартами НАТО. Водночас архітектура цієї системи поки що не повністю “заточена” саме під формування стратегічних лідерів сектору оборони, що зумовлює потребу в уточненні вимог на стратегічному рівні.

Попри зафіксований прогрес, низка досліджень свідчить про наявні структурні й змістовні виклики, які заважають повноцінній підготовці стратегічних лідерів. Н. Лойшин, аналізуючи практику впровадження професійної військової освіти, констатує, що попри наявність трьох основних напрямів (академічна освіта, професійна військова освіта, підвищення кваліфікації), професійна військова освіта залишається організаційно недостатньо структурованою в межах окремих закладів [7]. Автор окреслює проблему відсутності централізованого “компетентнісного центру” для адміністрування курсів, неоднорідність підходів до L1–курсів, а також суперечність між вимогами кар’єрного зростання та реальними траєкторіями проходження курсів.

З цими висновками частково погоджуємося: вони добре пояснюють тактичний та оперативний рівні, але в контексті підготовки керівників стратегічного рівня бачимо ще ширшу проблему – розрив між військово-професійною та управлінською складовими підготовки.

А. Станішовський, порівнюючи системи військової освіти країн НАТО та України, показує, що українська структура істотно відрізняється: у провідних державах (США, Німеччина, Франція, Велика Британія, Польща) значна увага приділяється формуванню лідера, а самі програми часто поєднують професійну підготовку з цивільною магістерською освітою та розвиненими механізмами підвищення кваліфікації [8]. Автори приходять до висновку, що українська система потребує суттєвого вдосконалення; при цьому актуальним є дослідження німецької моделі підготовки, де військова освіта тісно пов’язана з університетським сектором і громадським секторами. З наведеним підходом погоджуємося, проте уточнюємо, що війна і прискорена інтеграція з НАТО вже змінюють українську систему – завдяки DEEP та впровадженню L1–L5.

Узагальнюючи наукові та нормативні джерела, можна виділити ключові виклики поточної системи військової освіти з точки зору формування стратегічних лідерів:

– *організаційно-структурні*: неповна інституціоналізація професійної військової освіти як цілісного “континууму” від тактичного до стратегічного рівня; недостатня централізація та систематизація методичних підходів до розвитку оперативних і стратегічних лідерів; несумісність цивільних акредитаційних процедур та освітньо-наукових програм військових освітніх закладів; відсутність єдиного центру відповідальності за формування та розвиток корпусу стратегічних військових лідерів;

– *освітньо-кар’єрні*: дискретність системи управління кар’єрою офіцерів оперативного та стратегічного рівня; обмежена узгодженість між системою вищої військової освіти, військовою кадровою політикою та механізмами призначення на керівні посади стратегічного рівня; відсутність рамкової моделі компетентностей лідерів оперативного та стратегічного рівня та чітких персоналізованих освітньо-кар’єрних траєкторій, що обмежує підготовку офіцерів до визначених стратегічних ролей;

– *структурно-змістові*: домінування операційно-тактичної тематики над стратегічною; обмежене опрацювання питань публічного управління, безпекових студій, економіки оборони, стратегічних комунікацій та міжнародної політики в освітніх програмах; недостатня інтеграція питань стратегічного мислення, міжвідомчої взаємодії та цивільно-військових відносин; обмежена спрямованість освітнього контенту на розвиток управлінських компетентностей стратегічного рівня, зокрема стратегічного планування, управління складними організаційними системами, прийняття рішень в умовах невизначеності, кризового та ризик-менеджменту; слабка орієнтація лідерських курсів на розвиток особистісних компетентностей офіцерів оперативного та стратегічного рівня, в т.ч. емоційної та комунікативної;

– *методологічні та культурно-педагогічні*: домінування традиційної ієрархічної директивної моделі навчання над інтерактивним освітнім середовищем, що стимулює відкриті фахові дискусії, обмін досвідом, аргументовану критику та критичне переосмислення управлінських рішень вищого керівництва; обмежене використання педагогічних практик, спрямованих на розвиток критичного мислення, рефлексивного, емерджентного та етичного лідерства офіцерів; недостатня систематизація та імплементація бойового досвіду у навчальні методики; застарілі методи контролю та низький рівень толерантності до інтелектуального ризику й помилки як навчального ресурсу; обмежене формування культури відповідальності за управлінське рішення, саморефлексії та навчання на власному і груповому досвіді;

ISSN 3041-1793 Online

– *міжсекторно-координаційні* – фрагментарна та нестійка взаємодія між військовими та цивільними ВНЗ, бізнес-школами, аналітичними центрами, науковими установами, громадськими та бізнесовими організаціями; що ускладнює узгодження цілей та стандартів підготовки; обмежений обмін інформацією та досвідом між військовими, громадськими організаціями та бізнесом через відомчі бар'єри, різні режими доступу до даних та відмінну культуру роботи; нестача спільних навчальних ініціатив та слабка інтеграція цивільного компонента, в т.ч. не лише з боку системи військової освіти: ВНЗ та бізнес-школи не готові враховувати реальні освітні потреби військових стратегів, громадські організації пропонують аналітичну підтримку та освітній контент, неузгоджений із офіційними програмами підготовки військових лідерів, бізнес-сектор має потенціал для розвитку лідерських та управлінських навичок, проте розглядає суто комерційні механізми партнерства; повільна адаптація міжвідомчих освітніх програм та ініціатив до змін безпекового середовища, зокрема через складні погоджувальні процедури між відомствами, ВВНЗ, громадськими організаціями та бізнесом;

– *міжнародно-інтеграційні*: обмежене та нерівномірне використання потенціалу спільних освітніх програм із NATO Defense College, провідними військовими академіями США, Польщі та інших держав-партнерів, попри активний розвиток міжнародних зв'язків Національним університетом оборони України, розширення програм стажування та участь у спільних курсах; фрагментарна інтеграція міжнародного досвіду у національні освітні програми підготовки офіцерів стратегічного рівня; недостатня інституціоналізація механізмів взаємного визнання результатів навчання, сертифікації та кредитів; обмежене залучення іноземних викладачів і практиків стратегічного рівня до системного викладання в українських ВВНЗ; відсутність сталих кар'єрних стимулів для офіцерів, які пройшли лідерську підготовку або тривале навчання в іноземних військово-освітніх інституціях.

З огляду на мету нашого дослідження, наведені виклики слід розглядати не як перелік недоліків, а як дизайн-вимоги до оновлення архітектури військової освітньої системи, орієнтованої саме на формування стратегічних лідерів сектору оборони.

Спираючись на аналіз українських і міжнародних джерел, а також враховуючи сучасні виклики війни, пропонуємо обміркувати стратегічні орієнтири розвитку лідерів офіцерського корпусу на системному, інституційному та програмному рівнях.

На рівні системи підготовки офіцерів-лідерів доцільно:

– запровадити парадигму інноваційного освітнього середовища та розвитку колективного інтелектуального капіталу військових лідерів стратегічного рівня замість традиційних програм підготовки, що тягне за собою оновлення освітніх форматів, удосконалення фінансування та матеріально-технічної бази, посилення міжвідомчої та міжнародної кооперації тощо;

– розробити та нормативно закріпити стандарти модульного адаптивного навчання військових лідерів, що передбачає в т.ч. гнучкі та дистанційні формати підготовки (blended-learning), які дозволяють поєднувати службу і навчання, ефективно навчатися в умовах обмеженого часу та сучасних реалій, швидко адаптувати освітній контент до змін безпекового середовища з урахуванням нових типів загроз (кібер, космос, інформаційні операції, гібридні загрози) та досвіду поточної війни;

– синхронізувати та максимально узгодити на оперативному та стратегічному рівнях траєкторії формальної та неформальної підготовки, синергізуючи обидва компоненти для розвитку лідерського потенціалу офіцерів, коли академічна освіта забезпечує ґрунтовність та наукову глибину, а лідерські курси – оперативність та актуальність;

– імплементувати архітектуру військової освіти у систему управління кар’єрою військовослужбовця, де кожен рівень (тактичний, оперативний, стратегічний) чітко прив’язаний до визначеного набору компетентностей та відповідає вимогам до основних штатних посад осіб офіцерського складу та військовим званням; розробити дієвий механізм стимулювання офіцерів до безперервного професійного розвитку в системі формальної та неформальної військової освіти;

– розвивати континуум L1–L5 як послідовний базис формування лідерства від командування підрозділом до участі у формуванні державної оборонної політики й стратегічних рішень, а не формальну вимогу для просування по службі;

– здійснити остаточний перехід від традиційних педагогічних моделей до андрагогічних підходів, за яких навчання будується на аналізі власного управлінського, оперативного та бойового досвіду офіцерів, його критичному осмисленні та співставленні з теорією і міжнародними практиками, а роль викладача зміщується від ретрансляції інформації та контролю до модерації дискусії та менторства;

– синтезувати військову та управлінську освіту на стратегічному рівні, реалізуючи принцип інтелектуальної відкритості (“open-mind”): для генералів і старших офіцерів стратегічного рівня (L4–L5) освітні програми мають виходити за межі “вищої військової освіти” у вузькому розумінні. Вони повинні включати модулі з публічної політики, національної безпеки, економіки оборони, стратегічних комунікацій, права ЄС і НАТО, управління міжвідомчою взаємодією.

Такий підхід узгоджується з досвідом провідних країн НАТО, де стратегічні курси часто інтегровані з цивільними магістерськими програмами та дослідницькими центрами;

– системно інтегрувати досвід війни та міжнародні практики: освітня архітектура повинна забезпечувати органічне поєднання власного бойового досвіду ЗСУ з кращими міжнародними практиками;

ISSN 3041-1793 Online

– розробити та нормативно закріпити єдині підходи до застосування ШІ-технологій у освітньому процесі, інформаційної гігієни та запобіганні цифрових загроз в процесі підготовки стратегічних військових лідерів;

– посилити міжнародну, міжвідомчу та цивільно-військову взаємодію: оскільки стратегічний лідер сектору оборони діє в “полі” взаємодії з урядовими структурами, органами місцевого самоврядування, міжнародними організаціями, архітектура освіти має передбачати спільні навчальні модулі з цивільними службовцями, представниками сектору безпеки, дипломатами, експертами з міжнародної безпеки. Така практика відповідає підходам НАТО, де освіта й тренування розглядаються як інструмент розбудови інституційної спроможності партнерів та інтеграції цивільно-військових компонентів. При цьому критично важливо запровадити прозорі механізми систематизації, верифікації та сертифікації альтернативних освітніх ініціатив суб’єктів освітнього ринку з метою забезпечення військових лідерів від участі у програмах сумнівної експертності.

На інституційному рівні рекомендуємо:

– оновити програми підготовки лідерів, забезпечивши домінування критичного мислення, стратегічного управління та етичного лідерства як наскрізних результатів навчання – з огляду на висновки міжнародних досліджень щодо дефіциту критичного мислення в системі професійної військової освіти, лідерські програми підготовки мають закладати критичне мислення, рефлексивне судження, роботу з невизначеністю і складними етичними дилемами, розвиток емоційної, комунікативної, конфліктологічної компетентності тощо. Водночас принципи лідерства й етики, розроблені в рамках DEEP, можуть слугувати методологічною основою для конструювання відповідних модулів;

– забезпечити не декларативну, а практичну реалізацію інноваційних освітніх підходів, послідовно викорінюючи “радянщину” із навчального процесу і замінюючи теоретико-орієнтовані іспити, літучки, оцінки, монологічну комунікативну модель викладання на кейси, міждисциплінарні проблемно-орієнтовані вправи, симуляції, моделювання, групові дискусії та обмін досвідом в групі за принципом peer-to-peer;

– організувати системний та прозорий зворотній зв’язок із слухачами, залучення їх до складання кейсів та обміну досвідом, що дозволить удосконалювати та збагачувати освітній контент програм підготовки військових лідерів;

– розробити матрицю компетентностей викладачів, дотичних до підготовки лідерів, при цьому надавши їм відповідний освітній супровід, методичну та технічну підтримку,

– впровадити фінансові та кар’єрні стимули для науково-педагогічних працівників, які активно впроваджують андрагогічні підходи у викладанні, розробляють інтерактивні освітні формати, здатні ефективно виконувати роль

модератора та ментора під час підготовки лідерів, розвивають власні професійні, особистісні та цифрові компетентності тощо.

Висновки. Враховуючи вище викладене, можна стверджувати, що оновлена архітектура військової освіти, орієнтована на формування стратегічних лідерів сектору оборони, має поєднувати багаторівневу систему професійної військової освіти L1–L5, глибоку інтеграцію з публічним управлінням та міжнародними стандартами НАТО, домінують критичного мислення й етичного лідерства, а також гнучкий механізм постійного оновлення змісту на основі уроків війни. Відповідно, виникає необхідність у впровадженні ротаційно-модульної моделі підготовки військових лідерів оперативного та стратегічного рівня, яка буде розглянута у наступних статтях. Саме така модель створить підґрунтя для розвитку стратегічних лідерів сектору оборони і відповідатиме реаліям повоєнної трансформації України та її євроатлантичного курсу.

Література:

1. Доктрина військового лідерства у Збройних Силах України. (2024). Доктрина № 2. Sprotyiv G7. URL: <https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2024/01/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%E2%84%962-.pdf>
2. Звіт начальника Національного університету оборони України про виконання цільових показників діяльності університету у 2024 році [PDF]. Міністерство оборони України. URL: <https://nuou.org.ua/assets/documents/zvit-nuou-2024.pdf>
3. Золотов А. В. Військове лідерство як пріоритет освіти і науки у сфері національної безпеки України / А. В. Золотов // Освіта і наука у сфері національної безпеки: проблеми та пріоритети розвитку : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 16 травня 2025 р., м. Острогор / за ред. проф. Е. М. Балашова, проф. М. С. Романова, доц. Р. С. Мартинюка. - Острогор : Видавництво Національного університету "Острозька академія", 2025. - С. 26-28.
4. Золотов, А. В. (2025). Сучасні моделі військового лідерства: порівняння доктрин США, НАТО та України. *Національні інтереси України*, 10(15), 118–136. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-10\(15\)-118-136](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-10(15)-118-136)
5. Карпенко, В. С. (2023). Розвиток лідерської компетентності офіцерів Десантно-штурмових військ у системі післядипломної освіти [Кваліфікаційна наукова праця, Національний університет оборони України]. URL: <https://nuou.org.ua/assets/documents/dr-ker-karp-23.pdf>
6. Литвин, А., & Коваль, І. (2023). Професійна підготовка офіцерів Збройних сил України за стандартами країн НАТО. *Освітологічний дискурс*, 73(2). DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/73-2-51>
7. Лойшин, А. (2025). Щодо питання трансформації військової освіти в контексті підготовки військових фахівців з вищою освітою на тактичному рівні. *Social Development and Security*, 15(2). DOI: <https://doi.org/10.33445/sds.2025.15.2.26>
8. Станішовський, А. С. (2024). Модернізація підготовки офіцерів Збройних Сил України у контексті переходу до стандартів провідних країн НАТО [Doctoral dissertation, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності]. ЛьвівДУБЖД Institutional Repository. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/15725/1/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%A1%D>

ISSN 3041-1793 Online

1%82%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%90.%D0%A1..pdf

9. Тюріна, В. О. (2020). Лідерська компетентність і визначення рівня її сформованості у курсантів як майбутніх офіцерів поліції. *Інноваційна педагогіка*, 20(3), 90–92. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2020-20-3-19>

10. Defence Intelligence of Ukraine. (2021, November 11). A representative of the Defence Intelligence of Ukraine has successfully completed “Strategic Leadership in Security and Defence Sector” training. URL: <https://www.gur.gov.ua/en/content/predstavnyk-hur-mo-ukrainy-uspishno-zavershyv-navchannia-za-prohramoiu-stratehichne-liderstvo-u-sektori-bezpeky-ta-oborony>

11. Gerras, S. (2010). *Strategic Leadership Primer* (3rd ed.). U.S. Army War College Barracks. URL: <https://ssl.armywarcollege.edu/DCLM/Publications/readings/Strategic%20Leadership%20Primer%20-%203ED.pdf>

12. Grigore, L. M. (2019). Strategic leadership in the context of the contemporary military phenomenon. *International Conference Knowledge-Based Organization*, 25(1), 47–52. DOI: <https://doi.org/10.2478/kbo-2019-0007>

13. Korniihuk, Y., Starokon, Y., & Shkatula, O. (2020). Military leadership: Ukrainian perspectives. *Modern Management Systems*, 15(1), 45–53. DOI: <https://doi.org/10.37055/nsz/132718>

14. NATO. (2025, January 10). Education and training. URL: <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/education-and-training>

15. Nissinen, V. (2001). *Military Leadership: Critical constructivist approach to conceptualizing, modeling and measuring military leadership in the Finnish Defence Forces* [Academic dissertation, National Defence College, Department of Management and Leadership, Helsinki]. CORE. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/81236091.pdf>

16. *Strategic Leader Meta-Competencies (Primer)*. Carlisle, PA: U.S. Army War College. URL: https://warroom.armywarcollege.edu/wp-content/uploads/Strategic-Leader-Meta-Competencies_Primer_FINAL-w-cover.pdf

17. *Strategic Leadership: Primer for Senior Leaders (4th ed.)*. Department of Command, Leadership, and Management, School of Strategic Landpower. URL: <https://warroom.armywarcollege.edu/wp-content/uploads/Strategic-Leadership-Primer-4ED-2025-reviewed.pdf>

18. U.S. Army. (2012, October 23). *Army Leader Development Strategy*. URL: <https://armyuniversity.edu/schoolfiles/caso/ArmyLeaderDevStrategy.pdf>

19. U.S. Department of the Army. (2019, July). *ADP 6-22: Army Leadership and the Profession (Change 1)*. URL: https://talent.army.mil/wp-content/uploads/2020/11/ARN20039_ADP-6-22-C1-FINAL-WEB.pdf

20. Про трансформацію системи військової освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 15 грудня 1997 р. № 1410 (зі змін, і допов., внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1490). – Київ, 1997.

References:

1. Doktryna viiskovoho liderstva u Zbroinykh Sylakh Ukrainy. (2024). Doktryna № 2 [Doctrine of Military Leadership in the Armed Forces of Ukraine]. Sprotyv G7. <https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2024/01/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%E2%84%962-.pdf> [in Ukrainian]

2. Zvit nachalnyka Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy pro vykonannya tsilovykh pokaznykiv diialnosti universytetu u 2024 rotsi [PDF] [Report of the Head of the National Defence University of Ukraine on the Implementation of Target Performance Indicators of the University in 2024]. Ministerstvo oborony Ukrainy. <https://nuou.org.ua/assets/documents/zvit-nuou-2024.pdf> [in Ukrainian]

3. Zolotov, A. V. (2025). Viiskove liderstvo yak priorytet osvity i nauky u sferi natsionalnoi bezpeky Ukrainy [Military Leadership as a Priority of Education and Science in the Sphere of National Security of Ukraine]. *Osvita i nauka u sferi natsionalnoi bezpeky: problemy ta priorytety rozvytku – Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference, Ostroh, May 16, 2025* (pp. 26–28). Ostroh Academy National University Press. [in Ukrainian]

4. Zolotov, A. V. (2025). Suchasni modeli viiskovoho liderstva: porivniannia doktryn SSHA, NATO ta Ukrainy [Modern Models of Military Leadership: Comparison of the Doctrines of the USA, NATO and Ukraine]. *Natsionalni interesy Ukrainy*, 10(15), 118–136. [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-10\(15\)-118-136](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-10(15)-118-136) [in Ukrainian]

5. Karpenko, V. S. (2023). Rozvytok liderskoi kompetentnosti ofitseriv Desantno-shturmovykh viisk u systemi pisladyplomnoi osvity [Development of Leadership Competence of Air Assault Forces Officers in the System of Postgraduate Education] (Qualification research work, National Defence University of Ukraine). <https://nuou.org.ua/assets/documents/dr-kep-karp-23.pdf> [in Ukrainian]

6. Lytvyn, A., & Koval, I. (2023). Profesiina pidhotovka ofitseriv Zbroinykh Syl Ukrainy za standartamy krain NATO [Professional Training of Officers of the Armed Forces of Ukraine According to NATO Standards]. *Osvitohichnyi dyskurs*, 73(2). <https://doi.org/10.24919/2308-4863/73-2-51> [in Ukrainian]

7. Loishyn, A. (2025). Shchodo pytannia transformatsii viiskovoi osvity v konteksti pidhotovky viiskovykh fakhivtsiv z vyshchoiu osvitoiu na taktychnomu rivni [On the Issue of Transforming Military Education in the Context of Training Military Specialists with Higher Education at the Tactical Level]. *Social Development and Security*, 15(2). <https://doi.org/10.33445/sds.2025.15.2.26> [in Ukrainian]

8. Stanishovskiy, A. S. (2024). Modernizatsiia pidhotovky ofitseriv Zbroinykh Syl Ukrainy u konteksti perekhodu do standartiv providnykh krain NATO [Modernization of the Training of Officers of the Armed Forces of Ukraine in the Context of Transition to the Standards of Leading NATO Countries] (Doctoral dissertation, Lviv State University of Life Safety). LDU BSD Institutional Repository. <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/15725/1/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%90.%D0%A1..pdf> [in Ukrainian]

9. Tiurina, V. O. (2020). Liderska kompetentnist i vyznachennia rivnia yii sformovanosti u kursantiv yak maibutnikh ofitseriv politsii [Leadership Competence and Determining Its Level of Formation among Cadets as Future Police Officers]. *Innovatsiina pedahohika*, 20(3), 90–92. <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2020-20-3-19> [in Ukrainian]

10. Intelligence of Ukraine. (2021, November 11). A representative of the Defence Intelligence of Ukraine has successfully completed “Strategic Leadership in Security and Defence Sector” training. URL: <https://www.gur.gov.ua/en/content/predstavnyk-hur-mo-ukrainy-uspishno-zavershyv-navchannia-za-prohramoiu-stratehichne-liderstvo-u-sektori-bezpeky-ta-oborony>

11. Gerras, S. (2010). *Strategic Leadership Primer* (3rd ed.). U.S. Army War College Barracks. URL: <https://ssl.armywarcollege.edu/DCLM/Publications/readings/Strategic%20Leadership%20Primer%20-%203ED.pdf>

12. Grigore, L. M. (2019). Strategic leadership in the context of the contemporary military phenomenon. *International Conference Knowledge-Based Organization*, 25(1), 47–52. DOI: <https://doi.org/10.2478/kbo-2019-0007>

13. Korniiichuk, Y., Starokon, Y., & Shkatula, O. (2020). Military leadership: Ukrainian perspectives. *Modern Management Systems*, 15(1), 45–53. DOI: <https://doi.org/10.37055/nsz/132718>

ISSN 3041-1793 Online

14. NATO. (2025, January 10). Education and training. URL: <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/education-and-training>

15. Nissinen, V. (2001). Military Leadership: Critical constructivist approach to conceptualizing, modeling and measuring military leadership in the Finnish Defence Forces [Academic dissertation, National Defence College, Department of Management and Leadership, Helsinki]. CORE. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/81236091.pdf>

16. Strategic Leader Meta-Competencies (Primer). Carlisle, PA: U.S. Army War College. URL: https://warroom.armywarcollege.edu/wp-content/uploads/Strategic-Leader-Meta-Competencies_Primer_FINAL-w-cover.pdf

17. Strategic Leadership: Primer for Senior Leaders (4th ed.). Department of Command, Leadership, and Management, School of Strategic Landpower. URL: <https://warroom.armywarcollege.edu/wp-content/uploads/Strategic-Leadership-Primer-4ED-2025-reviewed.pdf>

18. U.S. Army. (2012, October 23). Army Leader Development Strategy. URL: <https://armyuniversity.edu/schoolfiles/caso/ArmyLeaderDevStrategy.pdf>

19. U.S. Department of the Army. (2019, July). ADP 6-22: Army Leadership and the Profession (Change 1). URL: https://talent.army.mil/wp-content/uploads/2020/11/ARN20039_ADP-6-22-C1-FINAL-WEB.pdf

20. Pro transformatsiiu systemy viiskovoi osvity: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15 hrudnia 1997 r. № 1410 (zi zmin. i dopov., vnesenymy postanovoio Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30 hrudnia 2022 r. № 1490). Kyiv, 1997.

Дата першого надходження статті до видання: 22.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 05.02.2026

Науково-практичний журнал

«Національні інтереси України»

№ 2(19) 2026

Формат 60x90/8. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman.

Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:

ФОП «Жукова Ірина Віталіївна», Свідоцтво серія ДК № 7425 від 09.08.2021 р.